

Sygn. akt VIII U 28/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2014 r. w Gliwicach

sprawy J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 20 listopada 2013 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje odwołującemu prawo do emerytury od października 2013 r.;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Jolanta Łanowy

Sygn. akt. VIII U 28/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 listopada 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. B. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego podniósł, że do pracy w szczególnych warunkach ZUS powinien zaliczyć mu okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony J. B., urodzony (...) w dniu 28 października 2013r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony 60 lat ukończył 17 listopada 2010r. i nie jest członkiem OFE.

Wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy uznał, że skarżący, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat, z tym, że w ocenie ZUS udowodnił ostatecznie jedynie 14 lat, 2 miesiące i 1 dzień okresów pracy w szczególnych warunkach.

W dniu 20 listopada 2013r. ZUS wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej w trakcie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G..

Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresie od 23 października 1969r. do 3 listopada 1971r. pełnił zasadniczą służbę wojskową. Odwołujący w dniu 26 listopada 1971r. zwrócił się z podaniem o ponowne przyjęcie do pracy po odbyciu zasadniczej służby wojskowej. Zgodę na przyjęcie do pracy uzyskał w dniu 3 grudnia 1971r. i podjął pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. 9 grudnia 1971r.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt osobowych ubezpieczonego, a w szczególności podania z dnia 26 listopada 1971r., zgody na przyjęcie do pracy z 3 grudnia 1971r., angażu z dnia 9 grudnia 1971r. (koperta - k. 16 a.s.) oraz akt organu rentowego dołączonych do akt sprawy.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego, J. B. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W zakresie określenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ww. ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 odsyła do uregulowań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, określone zostały prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy ubezpieczony J. B. spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, po ukończeniu 60 roku życia.

Według art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, a nie osiągnął wymaganego wieku.

Takie rozumienie omawianego przepisu potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 lipca 2007r. w sprawie I UK 62/07 (publ. OSNP 2008/17-18/269) stwierdzając, że „prawo do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia warunki określone w tym przepisie, niezależnie od tego, kiedy osiągnął wiek przewidziany w art. 32 tej ustawy”.

Według oceny Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w tej konkretnej sprawie wykazało, że ubezpieczony J. B. ukończył 60 rok życia, nie jest członkiem OFE i na dzień 31 grudnia 1998r. udowodnił łącznie ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu orzekającego, do pracy w warunkach szczególnych należało bowiem zaliczyć okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od 23 października 1969r. do 3 listopada 1971r.

Sąd orzekający zwraca uwagę, iż odbywanie zasadniczej służby wojskowej regulowane jest przez ustawę z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2004r. Nr 241, poz 2416 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 108 ust. 1 tej ustawy obowiązującego w okresie od 23 października 1969r. do 3 listopada 1971r., a zatem w okresie odbywania zasadniczej służby wojskowej przez odwołującego, okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy.

Na podstawie art. 108 ust. 4 ww. ustawy wydane zostało Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44, poz. 318). Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia żołnierzowi, który podjął zatrudnienie stosownie do zasad określonych w § 2-4 (tj. w terminie 30 dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej zgłosił powrót do zakładu pracy), wlicza się czas odbywania służby wojskowej do

okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie.

Treść powyższych przepisów wskazuje, że skoro czas odbywania służby wojskowej w warunkach określonych w tych przepisach, wlicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie, to okres ten należy zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.). Do odbywania zasadniczej służby wojskowej należy bowiem stosować przepisy w brzmieniu obowiązującym w okresie jej odbywania.

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 października 2013r. II UZP 6/13 (LEX nr 1385939, Biul.SN 2013/10/24, M.P.Pr. (...)-101), stwierdził, iż czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), zaś Sąd orzekający prezentowane stanowisko w pełni podziela (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2010r. I UK 333/09, LEX 585739, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2012r., I UK 399/11, LEX nr 1211140, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2006r., III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/108, M.P.Pr. (...), lex nr 244005).

Odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, ubezpieczony T. K. odbywał zasadniczą służbę wojskową od 23 października 1969r. do 3 listopada 1971r., w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G., gdzie wykonywał pracę uznaną przez ZUS za pracę w warunkach szczególnych. Po zwolnieniu ze służby, zgłosił powrót do pracy u tego samego pracodawcy w dniu 26 listopada 1971r. tj. w terminie 30 dni od zakończenia odbywania służby i został przyjęty do pracy.

A zatem okres zasadniczej służby wojskowej należy odwołującemu zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych, co przy uwzględnieniu zaliczonego już przez ZUS okresu takiej pracy pozwala uznać, że ubezpieczony legitymuje się 15 letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że J. B. spełnia łącznie wszystkie warunki niezbędne do przyznania emerytury z obniżonego wieku, wynikających z treści art. 184, ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), a tym samym jego odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w punkcie pierwszym wyroku. O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 12 ust 2 i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

SSO Jolanta Łanowy